

moj novi minimulti

Protuliće se javlja! Vazam je blizu!

Kviz: Si znao/ Si znala?

Riči, ke/koje ti falu,
češ najti u knjigi „Memo i mi“ na strani 58

Puzipave ima _____ nog.

On žere _____ .

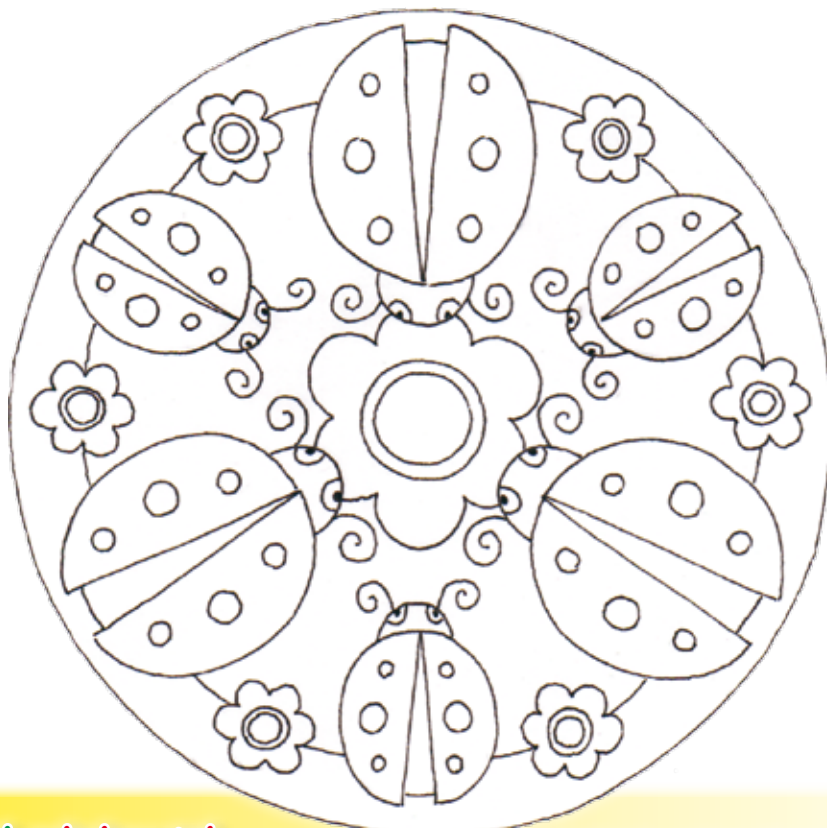
U danu požere do _____ lisnih vuši.

Puzipave ima dva črljene _____ .

Većinom je puzipave _____ i ima _____ točke.

Mama puzipave iznese svoja _____ na list.

U zimi se _____ zavliču pod koru jednoga _____ .

Pravilno ponašanje u lozi

Pravilno (p) ili folišno (f)?

Pofarbaj slike!

Nadopuni! Ovako se ponašamo pravilno:

1. Mi se kanimo _____ ponašati.
2. Ne proganjamo _____ .
3. Mi ne projdemo od _____ kraj.
4. Ne lamljemo _____ .
5. Mi ne načinjamo _____ u lozi.
6. Ne ostavljamo za sobom _____ .
7. Mi beremo samo one _____ ke/koje poznamo.

vrganje

smetlje

puta

kite

živine

mirno

oganj

Riči rastu

Čitaj riči i piši!

lj
lju
ljub
ljubi
ljubič
ljubiči
ljubičić
ljubičica

t
tr
tra
trat
trati
tratin
tratinč
tratinči
tratinčić
tratinčica

m
me
met
metu
metulj

v
vi
vis
visi
visib
visiba
visibab
visibaba

l
la
las
last
lasta
lastav
lastavi
lastavic
lastavica

m
ma
mac
maci
macic
macica

g
go
gol
gola

s
su
sun
sunc
sunce

r
ro
rod
roda

p
pč
pče
pčel
pčela

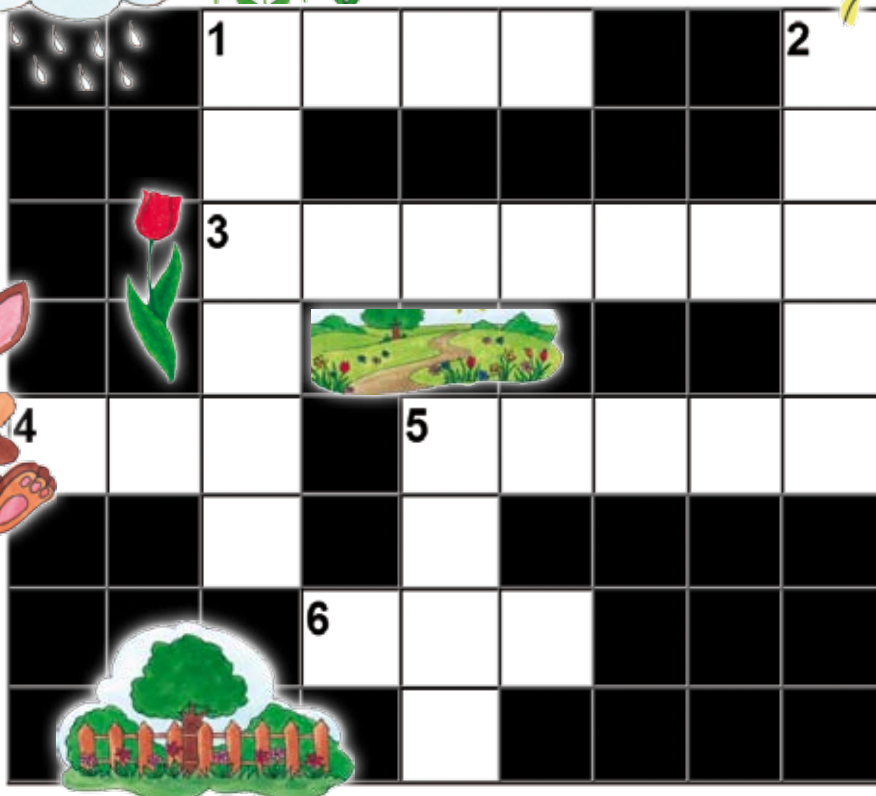
Ča/Što leti, cvate i sviti?

Piši rečenice u tvoju pisanku: „Lastavica leti.“

Protuliće

Glej točno, promišljavaj i ispuni križaljku!

1. U protuliću čuda puti pada _____. Mama i tata se skrbu za _____.
2. U protuliću sviti _____.
3. _____ je tipična protulićna kitica.
4. Na Vazam _____ farba jaja.
5. Jutro si jaču _____. Ljudi se šeću kroz cvatujući _____.
6. Mama i tata se skrbu za _____.

K: nadopuniti rečenice, riči uz temu protuliće, ispuniti križaljku

minimulti novi moj

U protuliću / Vazam

Pogledaj slike i pročitaj riči! Išči odgovarajuću rič
i pofarbaj ormarić u kom/kojem je ta rič!

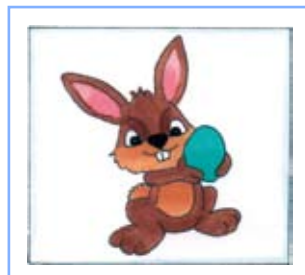
sunce sviti

snig pada

sunčena ruža

visibaba

vazmeni zec

Mikula

gnjazdo

dar

božićno drivo

vazmena jaja

vazmeni zec
iz čokolada

keks

Pridjevi

Oblici pridjevov se minjaju, ako s njimi ča/što prispodobiš.

Na primjer:

pozitiv: Ov stan je **velik**.
komparativ: Ov stan je **veći**.
superlativ: Ov stan je **najveći**.

Nadopuni tabelu s pridjevi/adjektivi u muškom rodu!

pozitiv	komparativ	superlativ
kratak		
		najlipši
	viši	
škur		
		najdraži
	duži	

Nadopuni tabelu s pridjevi/adjektivi u ženskom rodu!

pozitiv	komparativ	superlativ
dužička		
		najpametnija
	manja	
dobra		
		najkiselija
	teplija	

K: stupnjevanje pridjevov (pozitiv, komparativ i superlativ), upotribljavanje pridjevov u rečenica

Vazam

**Pročitaj tekst! Napiši ime diteta pod odgovarajući kipic!
Pofarbaj jaja prema sadržaju teksta i namoljaj ča/što fali!**

Vazam je. Rano jutro idu Ivica, Marica i Petar na vrt.

Oni išću jaja. Ivica je našao plavo jaje pod grmom.

Petar je našao črljeno jaje pod stablom.

Marica je našla žuto jaje pod klupom.

U gnjazdu pod stablom ležu 3 vazmeni zeci od čokolada.

Dica se jako veselu.

Hura, protuliće je ovde!

Pročitaj tekst i pomoljaj mamu Zec u vrtu!

Namoljaj kitice na pravo mjesto i nadopuni sliku vazmenimi jaj!

Mama Zec je u vrtu. Ona nosi zelenu pregaču / kukljin / fertuh

s puno črljenoga cvijeća. Sunce se smije na nebu. Samo jedan oblak je na nebu.

Mama Zec vidi mnogo visibabov u travi.

Na vrtu je i puno žutih

krokusov.

Pod jednim velikim

stablom rastu

lilaste ljubičice.

Mama Zec

je našla u travi

i pet šarih

vazmenih jaj.

Ona se

jako veseli.

Zadaće s tekstom – Vazam
Vazam je. Vazmeni zec je shranio jaja.
Dica išću jaja.
Namoljaj – računaj!
Koliko jaj ima svako dite?

Lena je našla 2 plava i 2 črljena jaja.

R: _____

O: Lena je našla _____.

Anna je našla 1 lilasto i 2 črljena jaja.

R: _____

O: _____

Marija je našla 3 zelena i 2 plava jaja.

R: _____

O: _____

Gdo je našao najveć jaj?

Gdo je našao najmanje jaj?

Šara jaja

Izračunaj račune,
išči rješenje u jaji i pofarbaj jaja u odgovarajućoj farbi.

tristo-
sedamdeset-
šest

sedamsto-
trideset-
osam

sto-
jednak

četiristo-
dvadeset-
dva

devesto-
četire

sedamsto-
četrdeset-
pet

$$\begin{array}{r} 298 \\ + 124 \\ \hline \end{array}$$

plavo

$$\begin{array}{r} 341 \\ + 397 \\ \hline \end{array}$$

zeleno

$$\begin{array}{r} 509 \\ + 395 \\ \hline \end{array}$$

črlijeno

$$\begin{array}{r} 902 \\ - 157 \\ \hline \end{array}$$

žuto

$$\begin{array}{r} 631 \\ - 255 \\ \hline \end{array}$$

lilasto

$$\begin{array}{r} 820 \\ - 719 \\ \hline \end{array}$$

rozecko

K: vježbati i učvrstiti pismenu adiciju i suptrakciju
u brojevnom prostoru 1000, čitati i prepoznati broje

minimulti novi moj

ŠTART

Jutro sviti sunce.
2 polja dalje!

Dopodne puše vjetar.
2 polja najzad!

Napodne curi godina.
Pauziraj jednoč!

Otpodne se
zaškuri i sniga.
3 polja dalje!

Navečer grmi.
Pauziraj jednoč!

Dvi kume

Augustin Blazović

Dvi kume, dobre družice
na trg su jaja nosile.
I kad se one sastanu,
pune se sriće pozdravu.

Razveže im se lokot od ust,
iz njih se sipa razgovor gust.
Jaja na hrptu sve teža postaju,
zato postavu korbe na stazu.

I dalje povidaju sve otajnosti
i globlju sve bližnje i daljnje do kosti.
Dokle se njim i stati zamiri
i zato sjednu na korbe bez stidi.

I sada ugodno kleveću još dalje,
omrazu susjede, zete i snahe,
strine i ujne, divojke po redu
i sve strihe sela jezikom pometu.

Konačno im duga litanija sfali
i kad se podignu, pipličev malih
veselo jato iz jaj isprhaće;
sjednica duga nij' bila bez plaće.

Zdravi tulipani

Dobro račenje!

Ti tribaš:

- sir
- ugorak
- mrkvu
- čačkalice

Djelaj ovako:

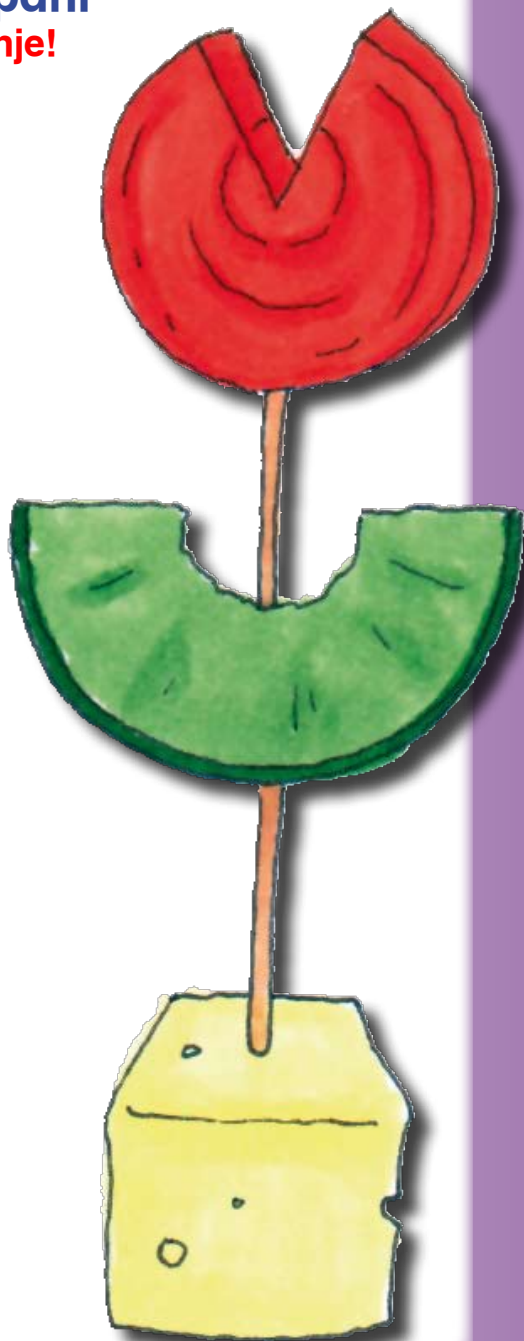
Poriži sir u kocke, ugorak i mrkvu u ploče. Izriži iz mrkve mali trokut, tako da izgleda kao cvijet tulipana.

Raspolovi ugorke i izriži košćice, jer ovo će biti lišće tulipana.

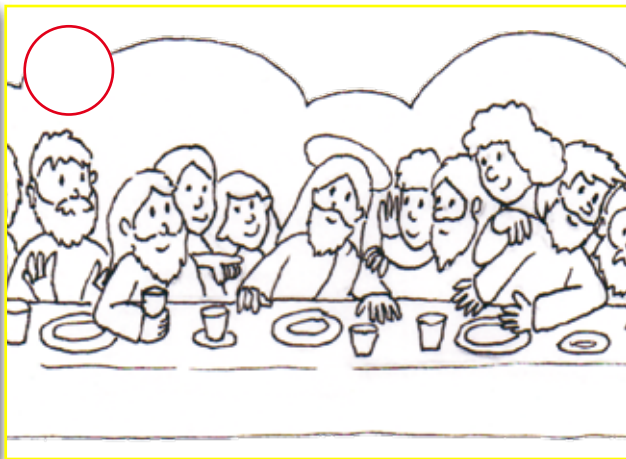
Zami sada čačkalicu, zabodi ju najprije u mrkvu, onda u ugorak, a konačno u sir.

Sada je tvoj zdravi tulipan gotov.

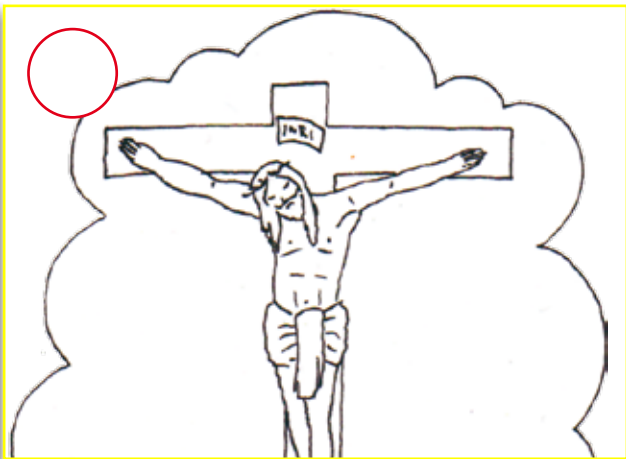
Dobro račenje!

U Velikom tajednu se kršć
Dodili svakomu kipu jednu rečenic
Kad završiš zadilenje, pročitaj i poфарк

1: Jezuš ulazi u Jeruzalem. **2:** Jezuš moli u vrtu Gestsemu

5: Jezuš svečuje sa svojim apoštoli zadnju vičeru. **6:** Jezuš je odsu

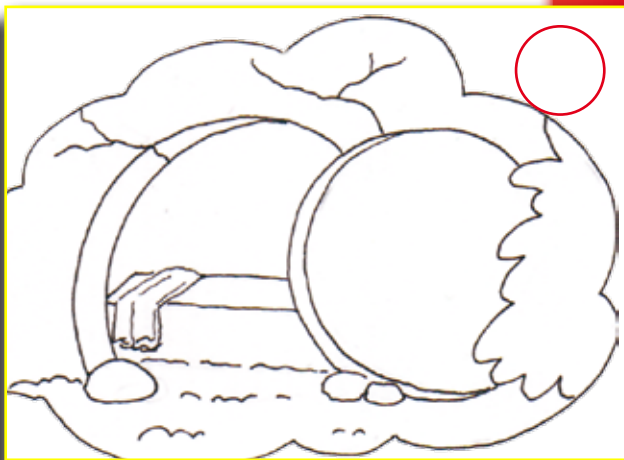
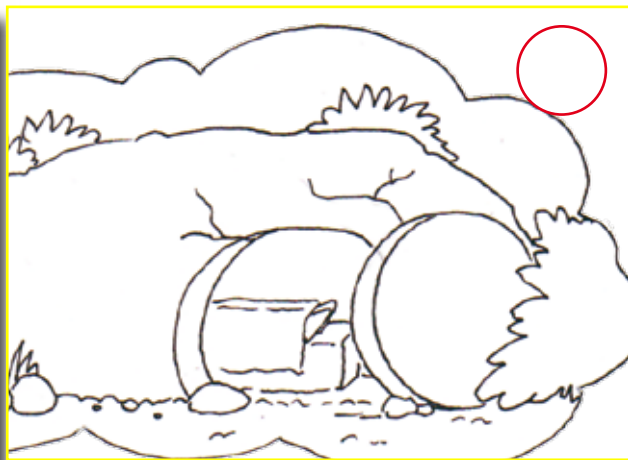
ani pripravljaju na Vazam

cu! Glej i piši točan broj u ormarić!

poj svaku pojedinu sliku po tvoji želja!

ne. **3:** Jezusa položu u grob. **4:** Jezus je trnjem korunjen.

udjen na smrt. **7:** Jezus umre na križu. **8:** Jezus živi! Grob je prazan.

K: upoznati čega se spominjamo u Velikom tajednu

minimulti novi moj

Voda

**Ste vi znali, da se naša zemlja zove „plavi planet“?
I to zbog toga, ar **voda pokriva najveći dio** naše zemlje:**

a) Slana voda u morju

sačinjava skoro svu vodu naše zemlje (97%).

b) Slatka voda je samo mali dio;

od toga je ali veći dio smrznut.

- **1,5% slatke vode** je smrznuto u polarni zona i na planinski vrhi. Ljudi ju ne moru direktno hasnovati.

- **1% slatke vode** naše zemlje nije smrznuto. Polovica se scidi u zemlju i opskrbjava rasline vodom.

- **Ostatak vode (0,5%)** si dilu človik i živine zemlje. To znači, da je samo mali dio naše vode u veliki potoki i jezeri, u rijeka i ribnjaki i u podzemni zviranjki. Ov mali dio nam stoji na raspolaganje za pilo, kuhanje ili pranje i za sve naše druge potreboće.

Sigurno, ste jur čuli ili čitali, da bi bilo dobro, ako človik popije 2 do 3 litare vode na dan. Puno već vode ali svaki človik u Austriji triba za druge potreboće – naime prosječno 135 litarov na dan! **Zač/Za što vi svaki dan upotribljavate vodu?**

Voda

Prenosite informacije o vodi (stran 18) na omotni papir!

Ovako:

a) Nacrtajte pravokutnik s dužinom od 1m (= 100cm) i širinom od 10cm.

100cm (= 100%) ... to je sva voda naše zemlje!

b) Onda zabilježite i pofarbajte:

97 cm (= 97%)..... plavo (to je slana voda)

1,5cm (= 1,5%) lilasto (to je smrznuta voda)

1cm (= 1%) orandžasto (to je scidjena voda za rasline zemlje)

0,5cm (= 0,5%) žuto (to je voda na človičje i živinsko raspolaganje)

Razgovarajte se u razredu:

- Odakle/Kako dojde pitka voda u naše stane?
- Kamo izajde umazana, otpadna voda?
- Ča/Što znači imati malo (ili premalo) vode za človičje potreboće?
- Ča/Što to znači za naše zahadjanje s vodom?
- Imaju li svi ljudi naše zemlje dost čiste pitke vode?

Iščite informacije u internetu!

K: zadobiti razumivanje za ekološke posljedice človičjega činjenja; marno i šparno hasnovanje slatke vode

minimulti novi moj

Voda

Ča/Što znači “rastaljiv” i “nerastaljiv” u vodi?

Ovo tribate: 4 stakla, 1 žlicu, 2 filtere, cukor, rižu

* Nasipajte jednu žlicu cukora u staklo s vodom.

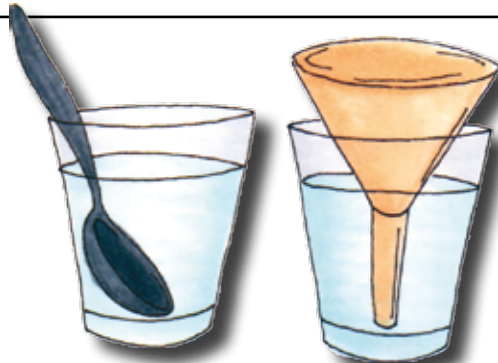
* Mišajte dobro, dokle se cukor rastali.

* Onda odgovorite na ova pitanja i prekrižite odgovor:

Morete viditi cukor?	da	ne
Morete ćutiti cukor vašimi prsti?	da	ne
Morete okusiti cukor na jeziku?	da	ne

* Spraznite pocukrenu vodu kroz filter!:

Morete uloviti cukor u filteru?	da	ne
---------------------------------	----	----

Spoznanje:

Cukor već nije bio vidljiv, zato je on rastaljiv. On se je ali mogao opaziti po okusu (slasti).

Načinite ov pokus sada s rižom!
Napišite vaše spoznanje!

Voda

Ča/Što je rastaljivo ili nerastaljivo u vodi?

Ovo tribate: 10 stakal, žlice, sol, pijesak, sapun, prah za pranje, brnu, muku, med, grijez, trijeske, praheni cukor

- Zamite za svaki pokus čisto staklo i čistu žlicu.
- Pokusite sada po redu ove materije
– kot stoju u listi – rastaliti u vodi.
- Mišajte dobro i čekajte po mišanju još jednu ili dvi minute.
- Gledajte dobro i zapišite vaše rezultate u slijedeću tabelu!

rastaljive materije	nerastaljive materije	dijelom rastaljive

Morebit da ćete najti još neke druge materije.

Načinite već pokusov!

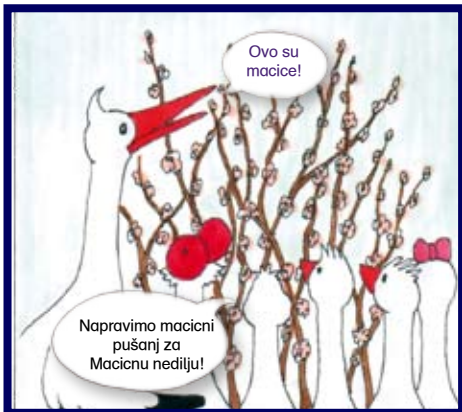
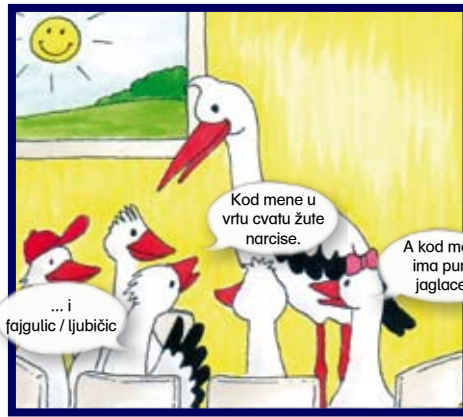
K: razlikovati, ča/što je rastaljivo ili nerastaljivo u vodi

minimulti novi moj

Naš mali štrok/Naša mala roda/gola

... u vrtu cvatu
jur prve kiñice.

Tulipan

Čitaj i pofarbaj!

Vani sviti sunce.

Memo najde tulipan.

Cvijet je črljen.

Tulipan kani darovati mami.

On zame malu lopaticu
i iskopa **luk**.

On pazi na **žbričak** i na **list**.

On posadi tulipan u čripac.

Mama se jako veseli.

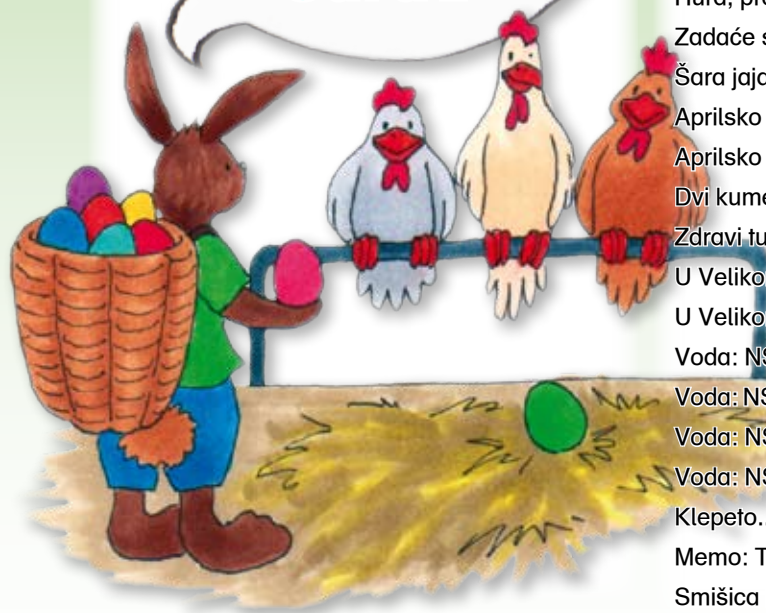

Čitaj dalje u drugom izdanju!

Smišica

Koliko puti
vam
još moram reći:
Ja tribam
šara ...

Kazalo

Kviz: Si znao/ Si znala?.....	2
Pravilno ponašanje u lozi.....	3
Riči rastu.....	4
Protuliće.....	5
U protuliću/Vazam.....	6
Pridjevi.....	7
Vazam.....	8
Hura, protuliće je ovde!.....	9
Zadaće s tekstom - Vazam	10
Šara jaja.....	11
Aprilsko vrime	12
Aprilsko vrime	13
Dvi kume.....	14
Zdravi tulipani.....	15
U Velikom tajednu.....	16
U Velikom tajednu.....	17
Voda: NSŠ Rohunac.....	18
Voda: NSŠ Rohunac.....	19
Voda: NSŠ Rohunac.....	20
Voda: NSŠ Rohunac.....	21
Klepeto.....	22
Memo: Tulipan.....	23
Smišica i kazalo.....	24

Vlasnik i izdavač / Medieninhaber und Herausgeber: © 2018. HNVŠ
Narodna visoka škola gradišćanskih Hrvatov - <http://www.vhs-croates.at>
VHS der bgld. Kroatien, 7000 Eisenstadt, Marktstraße 3, Technologiezentrum

Odgovorno uredništvo: Bogнар Maria, Horvatiš Nicole, Martovits Heidemarie, Mersich Mirijam, Nagl-Omischl Ester,
Polgar Monika, Schweiger Peter, Sinkovits Elke, Varga Marlen, Weidinger Katharina

Lektorica: Zrinka Kinda, **Koordinatorica:** Vukman-Artner Karin
Ilustracije: Gabriel Jasmine - **Layout i slog:** Bunyai Štefan

Opog minimulti digital: <http://www.bildungserver.com/schulen/minimulti/default.htm>

Poštanski ured ishadjanja: 7000 Željezno, **Tiskara:** Wograndl Druck, 7210 Matrštof
Izjava polag Zakona o mediji: „moj novi minimulti“ je časopis za školare/školarice u Gradišću.

Erklärung gemäß Mediengesetz: „moj novi minimulti“ ist eine Zeitschrift für SchülerInnen im Burgenland,
verfasst in kroatischer Sprache. Gefördert vom **Bundeskanzleramt** aus Mitteln der Volksgruppenförderung.

minimulti
digital

